

Штанцель Сергій Едуардович,

кандидат технічних наук, кафедра публічного адміністрування, ПрАТ «ВНЗ «Міжрегіональна Академія управління персоналом», 03039, м. Київ, вул. Фрометівська, 2, e-mail: sht@ntsel.net, <https://orcid.org/0009-0006-8286-1040>

Shtantsel Serhii Eduardovych,

Candidate of Technical Sciences, Department of Public Administration, Interregional Academy of Personnel Management, 03039, Kyiv, Frometivska Str., 2, e-mail: sht@ntsel.net, <https://orcid.org/0009-0006-8286-1040>

ЗАКОНОДАВЧІ МЕХАНІЗМИ УПРАВЛІННЯ ФІНАНСОВОЮ БЕЗПЕКОЮ В СИСТЕМІ ДЕРЖАВНОГО УПРАВЛІННЯ

Анотація. Мета роботи полягала у вивченні нових стратегічних документів, положень, правових норм, які слугують підґрунтям для нормативно-правового забезпечення діяльності центральних органів виконавчої влади, державних колегіальних органів та міжвідомчих органів, що здійснюють управління фінансовою безпекою за різними її напрямками. **Методологія** дослідження побудована на аналізі нормативно-правових актів як законодавчого забезпечення публічного управління у сфері фінансової безпеки (стратегій, концепцій, законів та положень, які врегульовують діяльність суб'єктів управління в цій сфері). **Наукова новизна** роботи полягає у виділенні різновидів законодавчих механізмів публічного управління за статусом суб'єктів управління (центральні органи виконавчої влади або державні колегіальні органи) та їх функціями.

Висновки. В умовах євроінтеграції України впроваджено ряд законодавчих змін та ініціатив, що стосуються управлінської діяльності органів виконавчої влади у сфері забезпечення фінансової безпеки. Затверджено положення їх функціонування, перелік завдань та повноважень відповідно вимогам та викликам, які існують у фінансовій сфері. Відповідно це позитивно позначається на розмежуванні повноважень суб'єктів управління для більш дієвого виконання їх функцій. З початку 2014 року розроблені та прийняті положення та законодавство, що регламентують принципи, завдання, повноваження роботи основних суб'єктів державного управління, відповідальних за різні напрямки забезпечення фінансової безпеки, протидії наявним ризикам, загрозам. Крім цього, нові правові норми забезпечили вдосконалення законодавчого механізму управління фінансовою стабільністю, інституційну розбудову відповідальних суб'єктів за стан фінансової системи, її розвиток. Утворення Ради з фінансової стабільності як міжвідомчого органу за зразком провідних країн ЄС демонструє посилення інституційної спроможності як підґрунтя для забезпечення дієвого державного врядування у досліджуваній області. Подальші дослідження варто спрямувати на вивчення міжнародних стандартів забезпечення фінансової безпеки та можливості їх імплементації в Україні.

Ключові слова: фінансова безпека, фінансовий сектор, фінансова стабільність, законодавчий механізм управління, фінансова система.

LEGISLATIVE MECHANISMS FOR MANAGING FINANCIAL SECURITY IN THE STATE ADMINISTRATION SYSTEM

Abstract. The purpose of the work was to study new strategic documents, provisions, and legal norms that serve as a basis for the regulatory and legal support of the activities of central executive bodies, state collegial bodies, and interdepartmental bodies that manage financial security in its various directions. The research methodology is based on the analysis of normative legal acts as a legislative support for public management in the field of financial security (strategies, concepts, laws and provisions that regulate the activities of management subjects in this field). The scientific novelty of the work consists in the selection of types of legislative mechanisms of public administration according to the status of subjects of administration (central bodies of executive power or state collegial bodies) and their functions.

Conclusions. In the context of the European integration of Ukraine, a number of legislative changes and initiatives related to the management activities of executive authorities in the field of ensuring financial security have been implemented. The provisions of their operation, the list of tasks and powers in accordance with the requirements and challenges that exist in the financial sphere have been approved. Accordingly, this has a positive effect on the demarcation of powers of management subjects for more effective performance of their functions. Since the beginning of 2014, provisions and legislation have been developed and adopted, which regulate the principles, tasks, work powers of the main subjects of state administration, responsible for various areas of ensuring financial security, countering existing risks and threats. In addition, the new legal norms ensured the improvement of the legislative mechanism of financial stability management, the institutional development of the subjects responsible for the state of the financial system, its development. The establishment of the Financial Stability Council as an inter-agency body modeled on leading EU countries demonstrates the strengthening of institutional capacity as a basis for ensuring effective state governance in the studied area. Further research should be directed to the study of international standards for ensuring financial security and the possibility of their implementation in Ukraine.

Key words: financial security, financial sector, financial stability, legislative management mechanism, financial system.

Постановка проблеми. За останні десять років, особливо з початку євроінтеграції України, простежуються динамічні тенденції до розбудови національних інститутів підтримки фінансової безпеки та стабільності. В основі їх діяльності – нормативно-правове забезпечення, що регламентує правила організації роботи, міжвідомчу взаємодію, координацію, управлінські функції та повноваження у фінансовій сфері. З початку 2014 року в Україні внесено суттєві зміни у законодавчу базу регулювання фінансового сектору (ринок цінних паперів, страхування, банківський сектор, запобігання відмиванню доходів, отриманих злочинним шляхом). Тож в цілому вдосконалено нормативно-правовий механізм управління фінансовою безпекою в цілях посилення стійкості фінансової системи. Варто наголосити на внесенні змін до положень в сфері ліцензування за правом ЄС, в сфері запровадження вимог до учасників ринку цінних паперів, в сфері банківського нагляду та в цілому діяльності фінансових установ за вимогами ЄС тощо. Відповідно, зазначене актуалізує вивчення законодавчих механізмів управління фінансовою безпекою в системі державного управління.

Аналіз останніх досліджень та публікацій.

Правові засади державного управління фінансовою безпекою висвітлені у працях Акімової Л. М. (2018), Бондаренко А. І. (2018), Бугайцова С. Г. (2019), Гбур З. В. (2018), Кальмука О. (2011), Колодізева О. М., Середіна А. В. (2010), Свірко С. В. (2019; 2021). Водночас, в дослідженнях вказаних науковців не висвітлені теоретико-практичні основи управління фінансовою безпекою в системі державного управління, включаючи законодавчий механізм такого управління.

Мета статті полягає у вивченні нових стратегічних документів, положень, правових норм, які слугують підґрунтям для нормативно-правового забезпечення діяльності центральних органів виконавчої влади, державних колегіальних органів та міжвідомчих органів, що здійснюють управління фінансовою безпекою за різними її напрямками.

Виклад основного матеріалу. Під поняттям «управління фінансовою безпекою» розуміється свідомий цілеспрямований вплив суб'єктів управління у цій сфері на множину інтересів, потреб цінностей особи, суспільства, держави, загроз, небезпек, внутрішніх та зовнішніх фак-

торів, що впливають на стан фінансової безпеки й стабільності, державні та недержавні інституції, які взаємодіють один з одним, здійснюють відповідну діяльність у межах законодавства України з метою підвищення її функціонування для розв'язання завдань щодо забезпечення фінансової безпеки (Колодізев, Середіна, 2010, с. 385).

Управлінська діяльність щодо фінансової безпеки здійснюється на функціональному (за складовими фінансової безпеки) та організаційно-управлінському рівнях (міжнародному, національному, регіональному, галузевому та мікрорівні) (Бугайцов, 2019) для захисту фінансових інтересів країни шляхом впровадження комплексу заходів щодо недопущення виникнення загроз, скорочення ступеня негативного впливу існуючих ризиків фінансовій безпеці та вивчення ключових проблем у різних секторах економіки, які можуть зумовити появу ризиків та загроз.

Функціонування системи фінансової безпеки має відповідати принципу законності (Бугайцов, 2019), тобто ґрунтуватися на належній, розвиненій, узгодженій нормативно-правовій базі як сукупності нормативно-правових актів, яка в свою чергу відповідає міжнародним стандартам у цій сфері.

Беручи за основу теоретичні розвідки та напрацювання провідних вчених в галузі державного управління (Акімова, 2018, с. 81; Свірко, 2019, с. 25; 2021, с. 127) визначимо законодавчий механізм управління фінансовою безпекою як складову державного управління, сукупність правових норм, положень (як сукупності нормативно-правових актів) та засобів впливу суб'єктів управління на стан фінансової системи, які (норми) регламентують організаційну структуру системи органів виконавчої влади, процеси її організація, роботи, функціонування та розвитку у фінансовій сфері.

Законодавчий механізм управління фінансовою безпекою можна трактувати також як складову системи державного управління, яка охоплює сукупність правових норм з регламентування, нормативного забезпечення організаційної, управлінської діяльності органів виконавчої влади, державних колегіальних органів у цій сфері, засади фінансування такої діяльності, матеріально-технічну основу тощо. Це визначення більш повно характеризує сучасні законодавчі механізми управління фінансовою безпекою в Україні.

В основних нормативно-правових документах (Конституція України, Концепція (основи державної політики) національної безпеки

України, Закон України «Про Раду національної безпеки і оборони України», Закон України «Про основи національної безпеки України», Стратегія національної безпеки України, Методика розрахунку рівня економічної безпеки України, Стратегія економічної безпеки України на період до 2025 року, Концепція забезпечення національної безпеки у фінансовій сфері та інші) визначається правове регламентування та основні положення щодо виконання державою такої функції, як «забезпечення фінансової безпеки», що власне є передумовою для ефективності управлінської діяльності.

На сьогодні законодавчий механізм управління фінансовою безпекою значно еволюціонував, зокрема завдяки прийняттю Концепції забезпечення національної безпеки у фінансовій сфері» від 15 серпня 2012 р. № 569-р. (Верховна Рада України, 2024) та Стратегії економічної безпеки України на період до 2025 року (ухвалена Указом Президента України № 347/2021 від 11.08.2021) (Верховна Рада України, 2024) (Таблиця 1).

Традиційно до суб'єктів управління фінансовою безпекою науковці відносять Президента України, Верховну Раду України, Кабінет Міністрів України, Раду національної безпеки і оборони України, міністерства та інші центральні органи виконавчої влади, Національний банк України, суди загальної юрисдикції, прокуратуру, місцеві державні адміністрації, органи місцевого самоврядування, Службу безпеки України, Державну прикордонну службу України, громадян та їх об'єднання (Колодізев, Середіна, 2010, с. 386; Свірко, 2021, с. 49).

Вище зазначені структури забезпечення фінансової безпеки та їх діяльність спрямовані на досягнення таких цілей: розвиток правових засад та забезпечення функціонування системи фінансової безпеки: формування програмних документів та напрямків підвищення фінансової безпеки у таких документах, стратегічно важливих для країни; координація діяльності центральних органів виконавчої влади.

Власне виконання чинного законодавства та стратегічних документів покладено на центральні органи виконавчої влади, які виконують повноваження із забезпечення фінансової безпеки та здійснюють керівний вплив на об'єкти управління через наявні у їх розпорядженні методи, інструменти та важелі впливу.

Вважаємо, що з 2011 року в Україні було створено нові суб'єкти управління у цій сфері, які виконують важливі управлінські функції та повноваження:

**Відповідність законодавчого механізму управління фінансовою безпекою
в системі державного управління**

Нормативно-правові норми та положення, які визначають законодавчі засади управління фінансовою безпекою	Фактичний стан норм та положень, які визначають законодавчі засади управління фінансовою безпекою
Доктрина фінансової безпеки	Відсутня. У Стратегії економічної безпеки України на період до 2025 року (ухвалена Указом Президента України № 347/2021 від 11.08.2021) визначені ключові завдання у сфері фінансової безпеки відповідно наявним викликам та загрозам, стану фінансової безпеки країни (Верховна Рада України, 2024).
Концепція / Стратегія забезпечення фінансової безпеки	Діюча концепція: «Про схвалення Концепції забезпечення національної безпеки у фінансовій сфері» від 15 серпня 2012 р. № 569-р. визначає негативні чинники створення зовнішніх та внутрішніх загроз у цій сфері, мету концепції, шляхи та способи розв'язання наявних проблем, заходи посилення фінансової безпеки (бюджетної, банківської, податкової, валютної, безпеки в управлінні державним боргом, у сфері фінансів реального сектору економіки, функціонування фондового ринку, небанківського фінансового сектору) (Верховна Рада України, 2024).
Законність функціонування системи управління фінансовою безпекою	Розроблені та прийняті Закони, Положення, які визначають статус, принципи, завдання та повноваження центральних органів виконавчої влади, державних колегіальних органів, які виконують окремі управлінські функції в сфері фінансової безпеки (Кабінет Міністрів України, 2023; Національна комісія з цінних паперів та фондового ринку, 2024; Верховна Рада України, 2024): Положення КМУ «Про Міністерство фінансів України» від 27 грудня 2006 р. № 1837; Положення про Національну комісію з цінних паперів та фондового ринку від 07 липня 2020 № 1063/2011; Закон України «Про Бюро економічної безпеки України» від 01 січня 2024 №1150-IX; Закон України «Про Національне антикорупційне бюро України» від 10 грудня 2023 №1698-VII; Указ Президента України «Про Раду з фінансової стабільності» від 27 травня 2023 № 170/2015; Закон України «Про Рахункову палату» від 04 травня 2024 № 576-VIII.
Визначення стратегії та тактики управління фінансовою безпекою	Визначені стратегії та тактичні завдання центральних органів виконавчої влади, державних колегіальних органів, міжвідомчих органів, які виконують окремі управлінські функції в сфері фінансової безпеки (Стратегія з розвитку кредитування, концепція нової стратегії розвитку фінансового сектору) (Міністерство фінансів України: офіційний веб-сайт; Національне агентство з питань запобігання корупції: офіційний веб-сайт).

Джерело: розроблено автором

1) в лютому 2020 року утворено Агентство з управління державним боргом, що виконує повноваження в сфері забезпечення бюджетної безпеки, а саме у сфері управління державним боргом, гарантованим державним боргом та ризиками у відповідній сфері, здійснення внутрішніх та зовнішніх запозичень, емісія державних боргових цінних паперів, взаємодія з первинними дилерами (Міністерство фінансів України: офіційний веб-сайт);

2) в 2011 році утворена Національна комісія з цінних паперів та фондового ринку відповідає за безпеку небанківського фінансового сектору, виконує регуляторні, наглядові функції для створення умов ефективного й належного функціонування ринку цінних паперів, забезпечення економіки грошовим капіталом (Указ Президента України «Положення про Національну комісію з цінних паперів та фондового ринку» від 07 липня 2020 №1063/2011);

3) утворене у 2014 році Національне антикорупційне бюро України, що відповідає за фінансову безпеку у сфері протидії корупційним та іншим ризикам, які виникають в процесі діяльності посадових осіб з виконання державних функцій (Закон України «Про Національне антикорупційне бюро України» від 10 грудня 2023 № 1698-VII);

4) утворене у 2015 році Національне агентство з питань запобігання корупції, виконує повноваження у сфері запобігання корупції та відповідним ризикам в цілому в Україні, які виникають в процесі діяльності публічних службовців (Національне агентство з питань запобігання корупції: офіційний веб-сайт);

5) утворене у 2020 році Бюро економічної безпеки України: виконує завдання щодо протидії правопорушенням, які загрожують функціонуванню економіки, здійснює аналіз та управління ризиків, загроз у цій сфері, в цілому

забезпечує економічну безпеку держави, в тому числі фінансову (Про Бюро економічної безпеки України: Закон України 1150-IX від 01.01.2024);

6) у 2015 році Указом Президента України утворено міжвідомчий орган Рада з фінансової стабільності (до складу входять Голова та заступники НБУ, Міністр фінансів та його заступник, перший віцепрем'єр-міністр Міністр економіки, голова НКЦПФР, директор-розпорядник Фонду гарантування вкладів фізичних осіб, заступник керівника Офісу Президента України), яка відіграє важливу роль у розробці стратегічних засад управління системними ризиками, які загрожують фінансовій стабільності та системі України (грошово-кредитна складова фінансової безпеки) (Указ Президента України «Про Раду з фінансової стабільності» від 27 травня 2023 №170/2015).

Про розвиток законодавчих механізмів управління фінансовою безпекою, на яких побудована діяльність вище вказаних центральних органів виконавчої влади та державних колегіальних органів, свідчать відносно нещодавно затверджені положення та нормативно-правові акти (закони), в яких закріплені статус, принципи, завдання, повноваження, організація діяльності та інші правові норми функціонування та управлінської діяльності ключових суб'єктів (органів виконавчої влади або) забезпечення фінансової безпеки в системі державного управління.

Зважаючи на розвиток законодавчих механізмів управління фінансовою безпекою в Україні виділимо такі основні їх види за статусом суб'єктів управління (центральні органи виконавчої влади або державні колегіальні органи) та їх функціями:

1) законодавчі механізми виявлення, ідентифікації, протидії та попередження ризиків, загроз фінансовій безпеці, які покладені в основу роботи Бюро економічної безпеки України, Національного антикорупційного бюро України (власне виконують функції протидії, попередження, виявлення правопорушень у сфері фінансової безпеки як складової економічної безпеки країни), Ради з фінансової стабільності як міжвідомчого органу з підтримки стійкості фінансової системи України;

2) законодавчі механізми боротьби із загрозами фінансовій безпеці, які слугують підґрунтям функціонування Національного антикорупційного бюро України (виконує такі функції, як «припинення, розслідування та розкриття корупційних та інших кримінальних правопорушень»), Державна служба фінансового моніторингу (виконує функцію боротьби з відмивання незаконно отриманих доходів);

3) законодавчі механізми власне управління різними складовими фінансової безпеки. Ці механізми покладені в основу діяльності Агентства з управління державним боргом України, Міністерства фінансів, що виконують саме управлінські функції.

4) законодавчі механізми контролю у сфері забезпечення фінансової безпеки, які покладені в основу роботи Рахункової палати;

5) законодавчі механізми регулювання у сфері забезпечення фінансової безпеки, які слугують підґрунтям у діяльності Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку (НКЦПФР), що власне регулює фондовий ринок (державне регулювання, нагляд у сфері запобігання й протидії відмиванню доходів, отриманих злочинним способом, у сфері інвестування, накопичувального пенсійного забезпечення та інші завдання).

Висновки та перспективи подальших розвідок. Дослідження діючих стратегічних документів та концептуальних засад забезпечення безпеки у фінансовій сфері, положень про принципи, завдання, повноваження та напрямки діяльності центральних органів виконавчої влади, державних колегіальних органів та міжвідомчих органів, що здійснюють управління фінансовою безпекою за різними її напрямками дозволяє зробити ряд висновків. По-перше, з 2011 року еволюціонує законодавчий механізм такого управління, що все більше наближається до правових норм ЄС за різними складовими фінансової безпеки. По-друге, прийняті нові положення про діяльність новостворених суб'єктів управління фінансовою безпекою вирішують ряд проблем у цій сфері, які існували в Україні протягом тривалого часу, загрожуючи національним фінансовим інтересам. По-третє, можна виділити види законодавчих механізмів управління фінансовою безпекою в Україні за статусом суб'єктів управління (центральні органи виконавчої влади або державні колегіальні органи) та їх функціями. Це дозволяє розмежувати повноваження суб'єктів керівного впливу за сферами їх відповідальності, а в подальшому ідентифікувати можливі управлінські проблеми та розробити пропозиції їх усунення.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ: —

1. Акімова Л. М. Механізми державного управління економічною безпекою України: аналіз чинників впливу, систематизованих за окремими сферами її розвитку. *Аспекти публічного управління*. 2018. Вип. 6. С. 5–13.
2. Акімова, Л. М. Механізм державного управління забезпеченням економічної безпеки в Україні:

- монографія. Київ: Центр учбової літератури, 2018. 323 с.
3. Бондаренко А. І. Механізми забезпечення фінансової безпеки України. *Інвестиції: практика та досвід*. 2018. № 3. С. 107–109.
  4. Бугайцов С. Г. Механізми державного управління забезпечення економічної безпеки в Україні: теоретико-методичні аспекти. *Електронне фахове видання «Державне управління: удосконалення та розвиток»*. 2019. 8 с. URL: http://www.dy.nayka.com.ua/pdf/2_2019/4.pdf (дата звернення: 23.06.2024)
  5. Гбур З. В. Державне управління економічною безпекою України: теорія та практика : монографія. Кам'янець-Подільський: ТОВ «Друкарня "Рута"», 2018. 408 с.
  6. Державна служба фінансового моніторингу України : офіційний веб-сайт. URL: <https://fiu.gov.ua/pages/pro-sluzhbu/zagalni-vidomosti/pro-derzhfinmonitoring.html> (дата звернення: 23.06.2024)
  7. Кальмук О. Механізми забезпечення економічної безпеки України. *Схід*. 2011. № 2 (109). С. 40–42.
  8. Колодізев О. М., Середіна А. В. Державна система управління фінансовою безпекою України та правові засади її функціонування. 2010.
  9. Міністерство фінансів України : офіційний веб-сайт. Органи в компетенції Міністерства. URL: <https://mof.gov.ua/uk/accountable-agencies> (дата звернення: 23.06.2024)
  10. Національне агентство з питань запобігання корупції : офіційний веб-сайт. URL: <https://nazk.gov.ua/uk/pro-nazk/> (дата звернення: 23.06.2024)
  11. Положення Про Міністерство фінансів України: Постанова КМУ від 27 грудня 2006 р. № 1837. URL: <https://www.kmu.gov.ua/nras/61851764> (дата звернення: 23.06.2024)
  12. Положення про Національну комісію з цінних паперів та фондового ринку : Указ президента України 1063/2011 від 07.07.2020. URL: <https://www.nssmc.gov.ua/document/?id=10667463> (дата звернення: 23.06.2024)
  13. Про Бюро економічної безпеки України : Закон України 1150-IX від 01.01.2024. (*Відомості Верховної Ради (ВВР)*, 2021, № 23, ст. 197). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1150-IX#top> (дата звернення: 26.06.2024)
  14. Про Національне антикорупційне бюро України : 1698-VII від 10.12.2023. (*Відомості Верховної Ради (ВВР)*, 2014, № 47, ст. 2051). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1698-18#Text> (дата звернення: 26.06.2024)
  15. Про Раду з фінансової стабільності : Указ Президента України 170/2015 від 27.05.2023. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/170/2015#Text> (дата звернення: 26.06.2024)
  16. Про Рахункову палату : Закон України 576-VIII від 04.05.2024 (*Відомості Верховної Ради (ВВР)*, 2015, № 36, ст. 360). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/576-19#n40> (дата звернення: 26.06.2024)
  17. Про рішення Ради національної безпеки і оборони України від 11 серпня 2021 року «Про Стратегію економічної безпеки України на період до 2025 року» : Указ Президента України № 347/2021 від 11.08.2021. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/347/2021#Text> (дата звернення: 24.06.2024)
  18. Про схвалення Концепції забезпечення національної безпеки у фінансовій сфері : Розпорядження КМУ від 15 серпня 2012 р. № 569-р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/569-2012-p#Text> (дата звернення: 24.06.2024)
  19. Про утворення Агентства з управління державним боргом України : Постанова КМУ від 12 лютого 2020 р. № 127. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/127-2020-p#top> (дата звернення: 24.06.2024)
  20. Свірко С. В. Механізми державного управління бюджетною безпекою України : дисертація на зд. наук. ст. докт. наук з держ. управл.: 25.00.02. Миколаїв, 2021. 494 с.
  21. Свірко С. В. Механізми державного управління бюджетною безпекою: конструювання категорій. *Актуальні проблеми економіки. Публічне управління та адміністрування*. 2019. Вип. 9. С. 125–131.

REFERENCES:

1. Akimova, L. M. (2018). Mekhanizmy derzhavnoho upravlinnia ekonomichnoiu bezpekoiu Ukrainy: analiz chynnykiv vplyvu, systematyzovanykh za okremymy sferamy yii rozvytku [Mechanisms of state management of economic security of Ukraine: analysis of influencing factors, systematized by separate spheres of its development]. *Aspects of public administration*, 6, 5–13 [in Ukrainian]
2. Akimova, L. M. (2018). Mekhanizm derzhavnoho upravlinnia zabezpechenniam ekonomichnoi bezpeky v Ukraini: monohrafiia [Mechanism of state management of economic security in Ukraine: monograph]. Kyiv : Center for Educational Literature. 323 p. [in Ukrainian]
3. Bondarenko, A. I. (2018). Mekhanizmy zabezpechennia finansovoi bezpeky Ukrainy [Mechanisms for ensuring financial security of Ukraine]. *Investments: practice and experience*, 3, 107–109.[in Ukrainian]
4. Bugaytsov, S. G. (2019). Mekhanizmy derzhavnoho upravlinnia zabezpechennia ekonomichnoi bezpeky v Ukraini: teoretyko-metodychni aspekty [Mechanisms of state administration to ensure economic security in Ukraine: theoretical and methodological aspects]. *Electronic specialist publication "Public administration: improvement and development"*. Retrieved from http://www.dy.nayka.com.ua/pdf/2_2019/4.pdf .[in Ukrainian]
5. Gbur, Z. V. (2018). Derzhavne upravlinnia ekonomichnoiu bezpekoiu Ukrainy: teoriia ta praktyka: Monohrafiia [State management of economic security of Ukraine: theory and practice: Monograph]. Kamianets-Podilskyi: "Ruta Printing House" LLC, 408 p. [in Ukrainian]

6. Derzhavna sluzhba finansovoho monitorynhu Ukrainy [State Financial Monitoring Service of Ukraine]: official website. Retrieved from <https://fmu.gov.ua/pages/pro-sluzhbu/zagalni-vidomosti/pro-derzhfinmonitoring.html> [in Ukrainian]
7. Kalmuk, O. (2011). Mekhanizmy zabezpechennia ekonomichnoi bezpeky Ukrainy [Mechanisms for ensuring the economic security of Ukraine]. *East*, 2 (109), 40–42.[in Ukrainian]
8. Kolodizev, O. M., Seredina, A. V. (2010). Derzhavna systema upravlinnia finansovoiu bezpekoiu Ukrainy ta pravovi zasady yii funktsionuvannia [State financial security management system of Ukraine and the legal basis of its functioning]. [in Ukrainian]
9. Ministerstvo finansiv Ukrainy: ofitsiyni veb-sait. Orhany v kompetentsii Ministerstva [Ministry of Finance of Ukraine: official website. Bodies within the competence of the Ministry]. Retrieved from <https://mof.gov.ua/uk/accountable-agencies> [in Ukrainian]
10. Natsionalne ahentstvo z pytan zapobihannia koruptsii: ofitsiyni veb-sait [National Agency for the Prevention of Corruption: Official Website]. Retrieved from <https://nazk.gov.ua/uk/pro-nazk/> [in Ukrainian]
11. Polozhennia Pro Ministerstvo finansiv Ukrainy: Postanova KMU vid 27 hrudnia 2006 r. № 1837 [Regulations on the Ministry of Finance of Ukraine: Resolution of the CMU dated December 27, 2006 No. 1837]. Retrieved from <https://www.kmu.gov.ua/npas/61851764> .[in Ukrainian]
12. Regulations on the National Securities and Stock Market Commission: Decree of the President of Ukraine 1063/2011 of 07.07.2020. Retrieved from <https://www.nssmc.gov.ua/document/?id=10667463> [in Ukrainian]
13. About the Bureau of Economic Security of Ukraine: Law of Ukraine 1150-IX dated 01.01.2024. (Vedomosti Verkhovna Rada (VVR), 2021, No. 23, Article 197). Retrieved from <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1150-IX#top> [in Ukrainian]
14. About the National Anti-Corruption Bureau of Ukraine: 1698-VII dated 10.12.2023. (Vedomosti Verkhovna Rada (VVR), 2014, No. 47, Article 2051). Retrieved from <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1698-18#Text> [in Ukrainian]
15. About the Financial Stability Board: Decree of the President of Ukraine 170/2015 dated 05/27/2023. Retrieved from <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/170/2015#Text> [in Ukrainian]
16. About the Accounting Chamber: Law of Ukraine 576-VIII dated 04.05.2024 (Vidomosti Verkhovna Rada (VVR), 2015, No. 36, Article 360). Retrieved from <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/576-19#n40> [in Ukrainian]
17. On the decision of the National Security and Defense Council of Ukraine dated August 11, 2021 "On the Strategy of the Economic Security of Ukraine for the period until 2025": Decree of the President of Ukraine No. 347/2021 dated August 11, 2021. Retrieved from <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/347/2021#Text> [in Ukrainian]
18. On the approval of the Concept of ensuring national security in the financial sphere: Decree of the CMU dated August 15, 2012 No. 569. Retrieved from <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/569-2012-p#Text> [in Ukrainian]
19. On the establishment of the State Debt Management Agency of Ukraine: Resolution of the CMU of February 12, 2020 No. 127. Retrieved from <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/127-2020-n#top> [in Ukrainian]
20. Svirko, S. V. (2021). Mechanisms of State Management of Budgetary Security of Ukraine: Dissertation for Doctor of Science Degree in State Administration: 25.00.02. Mykolaiv. 494 p.[in Ukrainian]
21. Svirko, S. V. (2019). Mechanisms of state management of budget security: construction of a category. *Actual problems of the economy. Public management and administration*, 9, 125–131 [in Ukrainian]